

Protokół nr 17
z posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury
Sejmiku Województwa Śląskiego
w dniu 20 listopada 2025 roku

Komisja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przy użyciu programu do wideokonferencji.

Posiedzenie prowadziła Pani Lucyna Ekkert, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji wraz z zaproszonymi gośćmi zgodnie z załączoną listą obecności.

Proponowany Porządek Posiedzenia:

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad Komisji.
2. Omówienie i zaopiniowanie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2026-2037.
3. Omówienie i zaopiniowanie projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2026 rok.
4. Sprawy różne i wolne wnioski.

Ad 1.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – otworzyła posiedzenie Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia oraz zaproszonych gości. Stwierdziła quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. W głosowaniu jawnym Komisja jednomyślnie przyjęła zaproponowany porządek.

Ad 2

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przechodzimy do omówienia i zaopiniowania projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2035 druk VII/289. Proszę o przedstawienie projektu panią Skarbnik Województwa.

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - okres trwania WPF obejmie lata 2026–2037, a więc prognoza zostanie wydłużona w stosunku do obecnie obowiązującej o dwa lata. Takie rozwiązanie pozwoli na rozłożenie obciążenia spłatą rat nowo zaciąganych zobowiązań kredytowych. Częścią integralną WPF jest prognoza długu Województwa Śląskiego, obejmująca również lata 2026–2037, a opisana w pkt 6 niniejszych Objaśnień. Wykazana kwota długu Województwa na **1 stycznia 2026 roku** wyniesie **628 272 404 zł**, na którą składają się: zobowiązania z tytułu kredytów bankowych w kwocie **628 066 645 zł**, wykazana w sprawozdaniu Rb-Z za III kwartały 2025 roku kwota zobowiązań wymagalnych w wysokości 205 759 zł (pkt 10.7 WPF). W kwocie długu ujmuje się **pełne wykonanie w 2025 roku** planu przychodów budżetu z tytułu kredytów bankowych (518 116 445 zł) i stanowi ono podstawę dla obliczenia wielkości długu na koniec 2026 roku oraz w latach 2027–2037 (pkt. 6 WPF). Wskaźnik zadłużenia liczony do planu po zmianach dochodów ogółem na dzień 30 września 2025 roku wynosi **16,23%** i nie przekroczy limitu zadłużenia (60%). Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2026–2037 przewiduje łączne zadłużenie Województwa na koniec 2026 roku w wysokości **1 042 723 655 zł** (pkt 6 WPF). Na kwotę tą składają się zobowiązania z tytułu kredytów zaciągniętych w latach 2017–2018 i 2020 oraz plan przychodów z tego tytułu w roku 2025 i 2026, przy założeniu pełnego ich wykonania, i po odliczeniu rat spłaconych w trakcie 2026 roku (73 801 725 zł). Kwota długu wykazana w Załączniku 1 WPF (pkt 6 WPF) to stan na 31.12.2026 r. i obejmuje następujące zobowiązania kredytowe:

dwa kredyty zaciągnięte w 2017 roku w łącznej wysokości 95 566 677,09 zł – do spłaty pozostanie łącznie **38 226 656 zł** do końca 2030 roku,

dwa kredyty zaciągnięte w 2018 roku w łącznej wysokości 35 810 033,76 zł – do spłaty pozostanie łącznie **14 324 000 zł** do końca 2030 roku,

kredyt zaciągnięty w 2020 roku w łącznej wysokości 88 523 766 zł – do spłaty pozostanie łącznie **35 409 504 zł** do końca 2030 roku,

plan po zmianach przychodów z tytułu kredytów na 2025 rok wynosi 518 116 445 zł –do spłaty pozostanie łącznie **466 304 760 zł** i będą one spłacane do końca 2035 roku, projekt planu przychodów z tytułu kredytów na 2026 rok wynosi **488 458 735 zł**. Kredyty spłacane będą do końca 2037 roku. Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Śląskiego na lata 2026–2037 zawiera dochody bieżące i majątkowe budżetu Województwa Śląskiego. W Wieloletniej Prognozie Finansowej ujęto jako przedsięwzięcia wszystkie wieloletnie programy, projekty i zadania zgodnie z art. 226 ust. 4 ufp, w tym także te których termin zakończenia upływa w 2026 roku pod warunkiem, że wydatki na ich realizację ponoszone były w latach wcześniejszych. Zgodnie z tym wykazem w 2026 roku przewiduje się realizację łącznie **265 przedsięwzięć**. Nie przewiduje się wydatków bieżących podlegających ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań (pkt 10.11 WPF), emisji obligacji przychodowych (pkt 11 WPF) oraz nie zakłada niespełniania relacji określonych w art. 242–244 ufp (pkt 12 WPF). Szczegółowe objaśnienia dotyczące Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowią załącznik do protokołu.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – otwieram dyskusję czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału ,nie widzę pytań wobec tego przechodzimy do głosowania.

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2035 druk VII/289 następującym stosunkiem głosów;

za- 6 przeciw – 0 wstrzymał - 3

Ad 3

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przechodzimy do omówienia i zaopiniowania projektu uchwały w sprawie budżetu województwa na 2025 rok. druk VII/289. Proszę o przedstawienie projektu panią Skarbnik Województwa.

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - projekt uchwały budżetowej Województwa Śląskiego na 2026 rok został opracowany według stanu prawnego obowiązującego w dniu 30 września 2025 roku. Projekt budżetu Województwa Śląskiego na 2026 rok zamyka się po stronie dochodów kwotą **3 878 536 438 zł** i jest wyższy o **0,21%** w stosunku do planu po zmianach na 30 września 2025 roku. Wpływy z tego podatku na 2026 rok określono w wysokości **1 265 890 831 zł**. W porównaniu z dochodami należnymi Województwu w roku 2025, kwota jest mniejsza o **221,5 mln zł**. Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w dochodach, będących podstawą naliczania tych podatków będą podlegać przekazaniu jako zaliczki na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w równych miesięcznych ratach. Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 2024 r. wprowadzono również **pojęcie potrzeb wydatkowych JST**, które są finansowane dochodami z PIT i CIT, a w przypadku, gdy dochody te są niewystarczające – dodatkowo **subwencją ogólną** z budżetu państwa, którą dla Województwa Śląskiego na rok 2026 ustalono w wysokości **135 986 283 zł**, co stanowi wartość wyższą o 28,7 mln zł od kwoty ustalonej na 2025 rok. Na wysokość dochodów własnych wpływają środki pochodzące m.in. z:

Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – **72 252 192 zł**,

Rządowego Funduszu Polski Ład – w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – **32 500 000 zł**,

Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – **114 560 753 zł**,

budżetu środków europejskich – **441 849 646 zł**.

Z ogólnej zaplanowanej kwoty dochodów na rok 2026, dochody bieżące to **3 241 014 511 zł**, co stanowi **83,6%** ogółu dochodów. Pozostałe **16,4%**, tj. **637 521 927 zł** to dochody majątkowe. W szacowanych na 2026 rok dochodach, kwota **176 993 500 zł** to dotacje celowe na realizację bieżących zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej (w tym na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków – 118 969 000 zł). Dla zrównoważenia budżetu w 2026 roku planuje się **przychody** w wysokości **597 155 069 zł**, których źródłem będą:

spłaty rat pożyczek udzielonych podmiotom leczniczym – 6 696 334 zł,

wolne środki z lat poprzednich – 102 000 000 zł,

kredyt bankowy w łącznej wysokości 488 458 735 zł na:

inwestycje w drogach wojewódzkich – 345 094 119 zł,

wkład własny do projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027) oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) na zakup 12 sztuk zeroemisyjnego taboru kolejowego – w łącznej kwocie 143 364 616 zł.

WYDATKI budżetu Województwa na rok 2026 planuje się w wysokości **4 401 889 782 zł**. Ich przeznaczenie zostało opisane w dalszej części uzasadnienia. Rozchody ujęte w budżecie na 2026 rok w kwocie **73 801 725 zł** dotyczą przypadających do spłaty rat zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych w latach 2017-2018 i 2020 oraz planowanych do zaciągnięcia w 2025 roku. *DOCHODY WŁASNE (bez subwencji i dotacji)* planowane do uzyskania w 2026 roku – **3 122 043 366 zł** (Tabela II projektu uchwały budżetowej) stanowią **84,3%** dochodów budżetu własnego województwa. *SUBWENCJA OGÓLNA* dla Województwa Śląskiego na 2026 rok w wysokości **135 986 283 zł**, która stanowi **3,7%** dochodów budżetu własnego województwa. *DOTACJE CELOWE NA ZADANIA WŁASNE* planuje się w kwocie **443 513 289 zł** (w tym 103 448 964 zł na realizację wydatków majątkowych).

W projekcie budżetu na 2026 rok na realizację zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej planuje się po stronie dotacji i wydatków kwotę **176 993 500 zł**.

W 2026 roku planuje się wpływ z tytułu opłat za korzystanie gospodarcze ze środowiska naturalnego w wysokości **270 000 000 zł**, na które składają się m.in.: ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, pobór wód, wprowadzanie ścieków oraz gospodarka odpadami.

Projekt uchwały budżetowej Województwa Śląskiego na 2026 rok spełnia wymogi ustawowe i umożliwia prawidłową realizację zadań własnych samorządu województwa oraz zadań zleconych i powierzonych. Zarząd Województwa wnosi o jej uchwalenie. Szczegółowe objaśnienia do uchwały budżetowej stanowią załącznik do protokołu.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – otwieram dyskusję czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału?, czy Państwo Marszałkowie chciałaby coś dodać do przedstawionego materiału?

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego, Pani Joanna Bojczuk – w uchwale budżetowej mamy odnotowany wzrost środków dla instytucji kultury jak również udało nam się dać podwyżki wynagrodzeń dla pracowników w instytucjach kultury.

Wicemarszałek Województwa Śląskiego, Pan Rafał Adamczyk - doszliśmy do porozumienia z przedstawicielami związków zawodowych, które zaakceptowały wzrost wynagrodzeń które wynikają z realizacji zadań oświatowych województwa śląskiego.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – chciałabym dodać, iż w dziale 801 Oświata i Wychowanie brakuje kwoty 4 035 450 zł, w dziale 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza brakuje kwoty 1 037 000 921 zł mimo iż nastąpił wzrost w działach edukacyjnych to brakuje na remonty i inwestycje około 2 135 000 zł. Otwieram dyskusję czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału?,

radny Piotr Czarnynoga – Pani Skarbnik stwierdziła, że były gorsze lata ale mnie nie pociesza ten fakt, bo pamiętam w poprzednich 4 latach każdego roku był wzrost wydatków w kulturze. W tabeli nr 4 która jest tzw. koncertem życzeń w tym roku nie są uwzględnione pewne tematy. Nie wiem czy to jest kwestia polityki bo w zeszłym roku były pokazane braki w podstawowych wynagrodzeniach dla pracowników kultury może są to nie wygodne dane ja nie twierdzę że tak jest, ja tylko przypuszczam dlatego nam dwa pytania; Czy rzeczywiście brak tej pozycji która była w zeszłym roku oznacza, że nie było pieniędzy na wynagrodzenia dla pracowników, czy faktycznie w tych 335 mln zł które przewidujemy jako dotacje celowe dla instytucji kultury są środki i nie musimy się martwić o to czy instytucje będą pracować spokojnie do końca 2026 roku?.

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego, Pani Joanna Bojczuk - jeśli chodzi o wynagrodzenia to sprawa została załatwiona, problematyczna była jedynie Biblioteka Śląska dostała w ciągu roku zwiększone środki ponieważ ich płynność finansowa była zagrożona, ale każda instytucja dostała tyle środków żeby zapewnić bieżące utrzymanie.

radny Piotr Czarnynoga – moje drugie pytanie dotyczy środków w dziale 921 na konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2026 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego dlaczego po raz pierwszy od wielu lat kwota została zmniejszona do 1 mln zł jest to dramatyczna obniżka która może zostać źle odebrana?.

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego, Pani Joanna Bojczuk - mając do wyboru konkurs czy przeżycie instytucji kultury i ich pracowników to wybraliśmy wyższe dotacje podmiotowe. To jednak nie jest nasze ostatnie słowo. Marszałkowski Budżet Obywatelski został rozwiązany i pula z niego będzie rozdysponowana albo na otwarty konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2026 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego albo na otwarte konkursy dla NGO-SÓW. Najpierw musimy poukładać priorytety.

radny Piotr Czarnynoga – to ja ułatwię zadanie Zarządowi i zgłoszę wniosek formalny o zwiększenie wydatków w dziale 921 na otwarty konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2026 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego o kwotę 2 mln zł do kwoty 3 mln zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu wydatków w dziale 750 o kwotę 2 mln zł. W dziale 750 w tym roku jest wzrost wydatków w stosunku do ubiegłego roku o 57 mln zł a w kulturze jest spadek o 9 mln zł, jeżeli zabierzemy 2 mln zł z tego działu to będzie wzrost o 55 mln zł a w kulturze spadek o 7 mln zł.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – kto jeszcze chciałby zabrać głos?. Poddaję pod rozważenie takie przesunięcia ponieważ jest to zmiana pomiędzy rozdziałami dlatego aby uniknąć zburzenia konstrukcji budżetu zgłaszam wniosek o zwiększenie środków w Dz.921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego o kwotę 2.000.000 zł (do kwoty 3.000.000 zł) w budżecie w 2026 roku, z wyniku finansowego budżetu za rok 2025 z przeznaczeniem na otwarty konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2026 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego. Szanowni Państwo mamy dwa wnioski do przegłosowania.

radny Piotr Czarnynoga - jeśli ściągniemy z działu 750 te 2 mln zł to będzie to sygnał, że Komisja troszczy się o kulturę bo nie jest zadaniem Komisji martwić się o administrację. Środki dla kultury otrzymane później będzie do końca roku bardzo trudno wydać.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przypominam że w zeszłym roku otrzymaliśmy 30 mln zł o które wnioskowaliśmy.

radny Piotr Czarnynoga - mamy obligatoryjne i nie obligatoryjne zadania te obligatoryjne mają pierwszeństwo a tym zadaniem jest otwarty konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2026 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - mogę zagwarantować, że te pieniądze na ten konkurs na pewno będą. Wniosek pana radnego powoduje zmianę w tabelach i zestawieniach .Były zobowiązania które trzeba było zabezpieczyć, ponad 9 mln zł musieliśmy zabezpieczyć w ramach przejęcia Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu dla tego na razie jest taka kwota na ten konkurs .

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego, Pani Joanna Bojczuk – chciałabym podtrzymać prośbę Pani Skarbnik aby na razie nie burzyć konstrukcji budżetu.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – poddaje pod głosowanie pierwszy wniosek Pana radnego Piotra Czarnynogi.

Komisja negatywnie zaopiniowała wniosek następującym stosunkiem głosów; za – 3, przeciw – 5, wstrzym. – 1.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przechodzimy do głosowania nad wnioskiem zaproponowanym przeze mnie.

Komisja pozytywnie zaopiniowała wniosek następującym stosunkiem głosów;

za - 9, przeciw – 0, wstrzym. – 0.

ad 4

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – wpłynęło pismo Pana pismo dyrektora Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności Pana Roberta Ciupy w sprawie propozycji ustanowienia roku 2026 - Rokiem Dziewięciu Górników z Wujka.

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego, Pani Joanna Bojczuk – chciałabym aby Sejmik przyjął uchwałę dotyczącą ustanowienia roku 2026 - Rokiem Dziewięciu Górników z Wujka na sesji grudniowej.Są zabezpieczone środki w formie dotacji podmiotowej na to wydarzenie.

Komisja Edukacji Nauki i Kultury pozytywnie opiniuje tę propozycję ustanowienie roku 2026 - Rokiem Dziewięciu Górników z „Wujka”

Radna Alina Bednarz - chciałabym zwrócić uwagę na fakt iż, na każdej komisji jest problem z policzeniem dokładnie głosów, wnioskuje aby na czas głosowania mieć włączoną kamerę wtedy problemu nie będzie.

Radny Stanisław Gmitruk - mam takie spostrzeżenie że wydaliśmy opinię na temat projektu uchwały w sprawie WPF na lata 2026-2037 ale nie głosowaliśmy nad projektem uchwały w sprawie budżetu województwa śląskiego na 2026 rok.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - bardzo Państwa przepraszam, zatem przechodzimy do głosowania nad projektem uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2026 rok druk VII/290.

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2026 rok druk VII/290 następującym stosunkiem głosów;

za – 6, przeciw – 0, wstrzym – 2.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - czy ktoś ma jeszcze pytania, nie widzę, zatem zamykam posiedzenie Komisji.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

*Protokół sporządziła ;
Beata Zaczyńska*

Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury

Lucyna Ekkert